III. évfolyam — Arad, 1888. Aprilis 12. Csütörtök. — 101-ik szám.

Szerkesztőség:
Kazinczy-utcza 1. sz., földszint.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Petófi-utcza 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetések dijszabás szerint.
Egyes szám **5** kr., ünnep- és vasárnaputáni szám **8** kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASAGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési arak:
Helyben házhoz hordva.
Egész évre . . . . . 12 frt
Fél évre . . . . . 6 frt
Negyedévre . . . . . 3 frt
Egy hóra . . . . . 1 frt

Vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . . 7 frt — kr.
Negyed évre . . 3 frt 50 kr.
Egy hóra . . . 1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.
Százalékot nem adunk.

Bismarck — megy?

Arad, április 11.

A német birodalmi kanczellár-válság nemcsak, hogy még mindig tart, de ugylátszik akut jelleget nyer s annyi sok kanczellárválság között talán ez az egy fog — lemondással végződni.

Azon antagonismus, mely a szabadelvü császár regimje és a hagyományokban megkövesedett kanczellár elvei és nézetei között tényleg fennáll — forduló pontra jutott. Hisz a válságra Battenberg herczeg házassági ügye nem oly döntő, mint azt széltében hiszik. A herczeg ma nem uralkodik s egyébként ugy tekinthető, mint akármelyik másik passziv főherczeg. Az által pedig, hogy Bulgáriából végleg eltávozott s a szerepet másnak adta át s odavaló visszatérésre mi alkalmat sem keres — Oroszország teljesen meglehet elégedve.

Nem más tehát Bismarck eljárása, mint tulzott sentimentalismus Oroszország iránt, vagy pedig oly oknak a keresése, melynek fedezete alatt tisztességesen visszavonulhasson, mivel érezi az uj aera hatását, melyet az uj császár inaugurált.

Battenberg herczeg házassága iránt, a mint ujabban jelentik, tárgyalások folynak az orosz és német udvar között, melynek eredménye a házasság megtörténtének valószinüleg nem fogja utját állani. Mert a czár csupán azon egy esettől tart, hogy Battenberg visszamehetne Bulgáriába, a mi tekintve a herczegnek az angol és német uralkodóházzal való közeli rokonságát, egy cseppet sem volna kellemes, mert minden tervet halomra döntene, annyira alaposan megváltoznék a Balkán félsziget politikai helyzete.

A házasság iránti tárgyalások ennélfogva oda fognak kilyukadni, hogy a czárnak semmi kifogása sincs a házasság ellen, ha a herczeg kijelenti végleges lemondását a bolgár trónról. A herczeg bizonyára készséggel fogja ezt megtenni és nemes dicsvágyának máshol keres talajt.

S Bismarck? Bismarck ekkor is menni fog. Egy cseppet sem kényelmes helyzet egy oly fényes multtal biró politikai nagyságra, ha dicsőséges tettei után, nem gyakorolhatja azt a főlényt, miket eddigi kegyes urával szemben. Korlátlanul nem tehet, a mint eddig. Az uj császárnak megvannak a maga határozott elvei, melyeket érvényre akar juttatni s ha nem beteg, bizonyára radikálisabb változások lefolyását láthattuk volna szemeink előtt lefolyni. De az ő állapota kiméletet igényel, daczára a szivósságnak, melylyel rövidre jósolt uralkodási idejét kihasználni akarja.

Az elvi ellentét mellett meg van Bismarcknak a személyes is. A császárné neje nem rokonszenvez a kanczellárral s ha a császárnénak más esetben mi politikai befolyása sem volna, a jelen esetben, mint a beteg gondos felesége oly jogokkal bir, melyeket respektálni kell s szokás. S tegyük hozzá, hogy a császárné oly erélyes asszony, ki nem magáért ugyan, de gyöngéden szeretett férjeért — jogai mellett harcziasan küzd s nem egyszer tultette magát a nagy politikusok észjárásain. A kanczellár nagyon is jól ismeri e körülményt, mely helyzetét megnehezíti, mivel a császár felesége valóságos tanácsosa, ki a nap minden szakában, még hivatalos ügyködés közben is — férje mellett van.

Támogatja őt anyja, az angol királynő, ki a házasság létesitésén — a válság okán — személyes befolyásával is ténykedik. E miatt bizonyára Bismarck is az anyós gyülölők nagy tömegét fogja szaporitani.

Bismarck állásfoglalása ezen tényezőkkel szemben valóban kinos helyzet — reá nézve. Erre őt előbbi uralkodója iránt érzett kegyelete, az orosz barátság tradiczionális volta terelte. Nem akar ellenmondásba jönni ura politikai végrendeletével, keresi tehát az alkalmat a visszavonulásra.

Tudja nagyon jól, hogy e lépését nemcsak hazája, de talán Európa politikai helyzete is megérezné. Ezért ez a napokig tartó bizonytalanság, melyben a kanczellárválság van s a mely Battenberg herczeg házassági ügyét, mely más alkalommal egyébként csak az ujdondásznak adna themát — európai politikai fontosságra emeli. Sokszor kicsiny okok szülik a nagy dolgokat.

Falk Miksa a „Kreuzzeitung"-nak. Falk Miksa Arad város orsz. képviselője, lapjában a „Pester Lloyd" ban, igen melegen és szépen irt czikkben utasitja vissza azon támadást, a melyet a berlini reakczionarius lap Magyarország ellen intézni jónak látott. A czikkből közöljük a következőket: „Először is kijelentjük a „Kreuzzeitung"-nak, hogy „államjogi engedményekről a magyarok javára, a melyeknek nem világosan kivihető határait ezek önkényüleg sokszorosan kitágitották" csak oly valaki beszélhet, ki az igazságot nem ismeri, vagy azt szándékosan megakarja hamisitni. A viszony Magyarország és dynasztia közt egy kétoldalulag kötelező egyezményen alapszik, mely mindkét résznek pontosan körülirt jogokat biztosit, ugyanily pontosan körülirt kötelességeket szab reájuk, és melyet mindkét rész egyenlő jogtisztelettel teljesiteni tartozik, elannyira, hogy ha a két szerződő fél valamelyike kötelességeit nem teljesiti, a másiknak amattól joga van a megegyezés szigoru megtartását követelni is . . Igaz, s „szomoru, hogy igaz," — e részben ismételve voltak konfliktusok, néha véres konfliktusok is a magyar nemzet s a dynasztia közt, ezekért a felelősség azonban rendszerint nem a Habsburgház uralkodóit terhelte, még kevésbbé azon magyar hazafiakat, kik fegyverrel kezükben hazájuk jogait védelmezték, hanem azon hazátlan kalandorokat, kik a legkülönbözőbb időkben a trón körül tolongtak, a tròn és a nemzet közé álltak, s az uralkodót Magyarország jogai ignorálására, vagy direkt megsértésére csábitották, s ezzel azoknak, kik magukat e jogok védelmére hivatottaknak érezték, kezükbe erőszakolták a fegyvert, hogy aztán ismét mint javithatatlan lázadókat denunciálhassák őket. Oly uralkodó ellen, ki Magyarország alkotmányos jogait respektálta, ez ország soha sem kelt fel; ellenkezőleg ismételve, mindig kész volt, a mely pillanatban királya a törvényes talajra visszatért, az engesztelődésre nyujtott béke jobbot lelkesen megragadni s a Habsburgok trónját ugyanoly önfeláldozással védelmezte, mint a minővel a nemzet jogaiért harczolt. Kifejti ezután a czikk, hogy a fekete-sárga zászló dicsőségében, a melyet a „K. Z." emleget, része van, s nagy része a magyar hősiességnek: „a hol a történelem az osztrák fegyverek dicsőségét jegyezte fel, egyuttal mindig a magyar hősök egész hosszu sorának nevét is megörökitette, kik vérükkel pecsételték meg hűségüket a dynasztiához." S Magyarország ennek fejében nem kért egyebet, mint régi jó jogát s azért a magyaroknak tett „engedményekről", a melyeket a berlini lap beszél, nem is lehet szó. Ha tett valamely fél engedményt, az Magyarország volt, mely a dynasztiára való tekintetből, hogy Magyarország királya egyuttal Ausztria császára is, a kiegyezésben elvállalt nagy adóssági terhet, mely őt az alkotmány értelmében nem illette s bele egyezett oly ügyek közös intézésébe, melyek felett a határozás a magyar parlament jogkörébe tartozott volna. Ez történt a hadseregre nézve is. Falk utal rá, hogy a közös hadsereg intézménye politikailag mily szilárdan áll, s hogy a viszony a közös hadsereg s Magyarország polgári lakossága közt évről évre javul, s ma már alig kifogásolható. A czikk végső passzusából adjuk a következőt: A berlini lap azt állitja, hogy Ferencz József császár és király arczképének elhelyezése egyházi és városi kollegiumokban megakadályoztatott vagy gyülöletes módon megtámadtatott, mig forradalmi hősök arczképeinek elhelyezése egyenesen követeltetett. Felszólitjuk a „Kreuzzeitung"-ot — s ha a becsületre ad valamit, nem fog e felszólitás elől kitérhetni — mondja meg hol történt ilyesmi. Nem fog nehezen menni e részben válaszolhatni, mert egyházi és világi testületek gyüléseiről beszél, melyek nálunk nyilvánosak, s melyek határozatai e szerint könnyen megszerezhetők. Mi nem tudunk semminő tényt, mely ez infámis vádat igazolhatná. Arról igenis hallottunk, hogy itt és ott, azonban nem a magyar, hanem a „Kreuzzeitung" által annyira dédelgetett „királyukhoz hű nem magyar" népesség körében Magyarország törvényes királyának képe — az orosz czár arczképével helyettesittetett; tán egyik-másik szobácskát amott a királyhágón tul a német császár babérkoszorus arczképe is diszesit, de hogy a magyar nép körében valaha valami olyas történt volna, a mi a „Kreuz-Zeitung" által idézett illoyalitáshoz csak távolról is hasonlitna, arról ide haza nálunk nem tud senki se semmit." A czikk annak a kijelentésével végződik, hogy a német reactionarius lap támadásait az sugalja, hogy ma az európai kontinensen, Magyarország a liberalizmus legszilárdabb támasza, s az európai reakczio uralma visszaállitásának legkomolyabb akadálya.

Törvényjavaslat az árverési czarnokokról. A képviselőház keddi ülésén, Széchenyi Pál gróf miniszter beterjesztette az árverési czarnokokról szóló törvényjavaslatot, melyet pár nappal ezelőtt tüzetesen ismertettünk lapunkban. A törvényjavaslat a következőleg hangzik:

Törvényjavaslat az árverési czarnokról. 1. §. Ingó tárgyak árverésével üzletszerüen foglalkozni csak külön engedély mellet szabad. 2. §. Ezen engedélyt a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter adja. Ezen engedély meghatározott területre és legfölleb 25 évre kizárólag is adható. 3. §. A földmivelés- ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter, a királyi belügyi miniszterrel, Horvát-Szlavon országokra nézve a horvát-szlavon-dalmátországi bánnal egyetértőleg, megállapitja az árverési vállalat üzleti szabályzatait, a szedhető dijakat és a vállalat által letendő biztositékot. 4. §. Az engedélyezett árverési vállalat működésének megkezdésével, működési területén a birói vagy más közhatósági nyilvános árverések, valamint a vasutak és a gőzhajózási vállalatok által az üzletszabályzat határozmányai értelmében eszközölt árverések kivételével a ingó tárgyakra vonatkozó minden nyilvános árverési rendszerint az árverés czarnokokban eszközlendő. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter felhatalmaztatik, hogy azon területekre nézve, a melyeken a jelen törvény értelmében árverési czarnokok létesitettek, az 1881: XIV. t. cz. 16—21 §§-ban foglalt intézkedéseket rendeleti uton megfelelőleg módosithassa. Azt, hogy az árverés alá bocsátandó ingó tárgyak közül, melyek nem szállitandók az árverési czarnokba, a 3. §-ban megjelölt hatóságok az engedélyokmányokban határozták meg. 5. §. Jelen törvény végrehajtásával a földmivelési-, ipar- és kereskedelemügyi és a belügyi miniszter, Horvát-Szlavonországokban a horvát-szlavon-dalmátországi bán bizatik meg. Budapest, 1888. aprilis hó 10-én. Gróf Széchenyi Pál, s. k. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

A pénzügyi helyzet. Egy budapesti jelentés szerint, az állampénztár bevételei eddig igen kielégitő módon folynak be, ugy, hogy meglehetős pénztári készlet áll rendelkezésre s több millió kamatozólag van elhelyezve, jóllehet a Rotschild-Konsorczium a fedezeti járadékból hátralevő 10 millió forintra opcióját még nem érvényesitette. Itt még figyelembe veendő, hogy a közös kormány annak a hitelnek maradékából, mely rendkivüli felszerelési czélokra szavaztatott meg, időközben két harmadot már

---

Az „ARADI KÖZLÖNY" tárczája.

(Aprilis 12.)

Érdekes bolondságok.

(A hogy Berczi elbeszéli.)

— Az „Aradi Közlöny" eredeti tárczája —

Berczinek tagadhatlanul van egy erős oldala. Mindig pikáns. Akár társaságbeli pletykát tracsesol, akár épen valami paraszt történetet mond el, az az ő szavaiban mindig káviárrá változik át. Azért soha nem kirivó, nem bántó a bolondsága. Egy olyan ember kedélyét tükrözik vissza csipkedő szavai, a ki magáért a nevetésért tréfál, nem pedig azért, hogy unalmasan pletykázzon.

A kényesebb helyeken egyszerüen hunyorit a szemével és ilyenkor lehull a monoklija, miközben eredeti kiejtéssel ismétli egy párszor e két szót:

— Mi? He?

De ezeket ugy variálja a hangfestéssel, akár a hires Petit asszony, a ki tizenhétféle variáczióban s ugyanannyiszor is métlődő hatással, tudta az »ah« szócskát kiejteni.

— Mi? He?

Eppen ezt produkálta tegnap is — ki tudja hányadszor, — midőn egy falusi dolgot fejezett be és kérdőleg tekintett reám.

Lehetetlen volt nem nevetni. És ez neki nagy örömet szerez s készen van mindjárt egy uj ötlettel.

Hanem előbb azt a megigért dolgot... a mi annál érdekesebb, hogy itt Aradmegyében esett meg. Berczi persze, ezt is Tátra-Füreden hallotta és aradi vendégtől, a kinek akkora egészsége volt (Berczi szerint), hogy árendába is lehetett volna belőle adni, de ő azért egész studiummal játszta az érdekes beteget. Lóvá is tett — Berczin kivül — mindenkit, még a fürdő-orvost is. A végén sült ki csak, hogy a felesége elől szökött meg Füredre, egy nyugalmas at heti kurára.

— Ez a „kurgaszt" — fecsegte Berczi — napokig állitotta, hogy van neki egy jóizü falusi históriája, de senki se volt rá kiváncsi. Végre egyszer velem öltözködött fel fürdés után és rám rohant az unalmasságával és a mig felöltöztem, beadta nekem az adomáját. Eleinte féltem, de olyan jól indult a dolog, hogy figyelni kezdtem rá és képzelje, beütött neki. Agyonkaczagtam magam!

Mindjárt valami glogováczi vagy mikalakai plébánossal kezdte. Ettől megijedtem. Azt gondoltam, hogy bizonyosan afféle fogadással fog untatni, hogy a kalabriász párti alatt a plébános összeveszett a regálebérlővel és én mondjam meg, hogy melyiknek van igaza? Tudja, az a rendes „szenzáczió" a falun . . . .

Na de a plébános mellé rögtön jött egy ropogós falusi menyecske. (Mi? He?) Hanem ne értsen félre. Semmi közük nem volt egymáshoz. Az az, hogy izé — az asszony panaszra jött férje ellen. Elakar válni tőle. Tudja, ez divatos már a falun is, a mióta maguk, egyik-másik ujságban holmi czondrás oláh Juon és Mariucza nyevásztának a pofozkodási históriáját olyan czifrán firkálják le és czimül oda teszik: „Divorcon! «... (Mi?)

A paraszt menyecskének nem volt különben semmi baja. Az ura jól tartotta. Egészséges volt, mint egy ilyen parasztnál csak lehet és volt három gyermeke olyan csattanó, mint egy tordai pogácsa.

Valamin összekaphattak a kedvesek és az asszony vérének egy része talán meginditotta a vaskos idegeiben az ösztön működését és megszagolta magában az igazi nőt, a ki megunhatja a férjét. Ilyesmi lehetett, mert az ura meg se verte. (Hogy haladnak ezek a parasztok felénk és mi, hogy haladunk . . . Mi? He?)

A plébános egy darabig békitgette, aztán azt mondta a menyecskének, hogy hozza magával az urát is.

Mikor igy együtt voltak, azt kérdezte tőlük:

— Hát elakartok válni, fiaim?

— El!

— Te is? — kérdé az embertől.

— Hát, ha ő ugy tesz, akkor én is.

— Na jó! Gyertek el egy hét mulva és mondjátok el akkor ujra.

Eljöttek egy hét mulva és kikotytyantották röviden, ismét, hogy válni akarnak.

— Az isten bocsássa meg nektek! — szólt a rendes stilusba a pap, — elválasztunk nem sokára. De mi lesz a gyerekekkel.

— Azon megosztozunk, — vélte a paraszt.

— Hány gyerek van?

— Három! Kettő fiu és egy leány! — pattogott a menyecske.

— Hát igy hogy osztoztok meg?

— A két fiu uramé lesz, a leány meg az enyém!

— De nem ám! dörmögött a férj dühösen — egy leány nekem is kell! Nem állok el tőle!

— Majd! — s az asszony fügét mutatott, — adok én magának leányt. Medve! Nem magának való az.

Már szinte a népszerüsödő tempóhoz, a pofozkodáshoz jutottak, mikor a plébános igy szólott hozzájuk:

— Tudjátok mit fiaim? Mivel nem tudtok megegyezni, menjetek szépen békével haza és várjatok egy esztendeig. Az isten tudja hol a szükség.. Majd meglátjátok. Akkor gyertek ujra hozzám. Jó ötlet! (Mi? He?)

Egy esztendő mulva ott voltak ujra a papnál. Az ember vakarta a füle tövét, az asszony dühös volt.

— No fiaim, hát megosztozkodtok most?

— Dehogy osztozunk! — kiáltott fel az asszony.

— De hát miért? Baj van ismét?

— Baj is, áldás is, könyörgöm, — mondá a paraszt.

Az asszony ujra kifakadt:

— Most már három fiu van!

— Tudjátok mit, fiaim; — kezdé flegmaticze a pap, — az isten jó, menjetek haza — és várjatok . . .

A plebánost eltették egy más faluba és öt esztendő mulva a vásáron találkozott a — glogováczi vagy mikalakai — paraszttal.

— Hát hogy vagytok, Juon, mit csináltok odahaza? — kérdé a plébános.

— Várunk főtisztelendő ur!

— Na hát, csak várjatok . . .

Berczi hunyoritott a szemével, miről lehullott a monokli és az ő bolondosan kedves hangjával ümmögte:

— Mi? He?

Spadassin.

A CZIGÁNY-LEANY.

(36. folyt.) (Francia regény.)

— Az „Aradi Közlöny" számára forditotta: —

br. Wattmann Philo.

MASODIK RESZ.

— Már akkor nem látok hátra más eszközt, mondá Kervenny — mint . .

— Párbajt! — kiáltott fel György.

— Igen, gróf ur, párbajt, de a melynek kimenetele nem lehet egyéb, mint egyikünknek a halála.

— Igy értem én is!

— Nos hát önnek van kardja, nekem is, Proedic ur, nem lehetne jobb helyet ily találkozásra keresni, mint ezt, a hol éppen vagyunk! Ne késsünk tovább és ha ugy teszik, kezdjünk hozzá!

A két ellenfél azonnal kardot rántott és állásba helyezkedtek.

VII. FEJEZET.

Kervenny nagyon helyesen mondta, nem találhattak kitünőbb helyet e fajta találkozásra. A tisztás kicsiny volt, alig terjedt ki ötven lépésnyi négyszögbe . . . A tölgyök képeztek köröskörül a sürü fügönyt s a nap keresztül hatva a lombozaton aranyos vig képeket rajzolt a gyepre. Az első összecsapás inkább fényes volt mint veszedelmes; György és Kervenny egyforma erejü ellenfél volt és világos, hogy helyes óvatossággal bánnak el egymással.

Proedic gróf biztos szemmértékkel s gyors mozdulatokkal rendelkezett és mint minden igazi nemes, idomitva volt az efajta dolgokban. Azonban most már alkalma volt Kervenny gróf erejét is megitélni. Ez utóbbinak legalább is annyi ereje volt, mint ellenfelének, de azonkivül hidegvériséget birt, mit a tapasztalat ad meg, és az a gondatlanság, mit az élet unalmából nyert.

Egy perez mulva kardja vége vakitó gyorsasággal kezdett forogni a György kardja körül; kihivta, kerülte, ámitgatta és hevesen ütött rést, annak bizonytalan fogásain keresztül és fortélyaival s ügyességével végre utat tört magának ellenfele melléig.

Proedic György csak nagynehezen védé magát és néhány pillanat alatt nem lehetett egyebet hallani, mint az acélok összeütközését.

A párbaj komoly arányokat öltött. A harcz hevessége egymagában elkábitá a vivokat s mindegyik tádta, hogy itt élet halál küzdelem folyik. És Katalin volt a diadal nyereménye.

Az erő hiányát Györgynél a gyülölet pótolá s mintán az első haboságokat leküzdötte e gyülölet páratlan erélyt kölcsönözött a játszmának. Nem veszitve el lélekjelenétét, most már ő is kezdé ellenfelét erősen szoritani és minden kitörését visszaadá.

Crappadó némi távolságban állott és nagy érdeklődéssel követte a harcz minden fázisát. És valóban, ha a müvészeti szempontból tekintjük, ugy az egész jelenet nagy vonzerővel birt.

E pillanatban Kervenny gróf valóban szép volt, de gőgös, vad szépség volt ez.

Nemez kalapját távol lökte magától, sápadt homloka csak ugy ragyogott fekete hajzata alól, szeme csillogott a lástól és ajkai megtartották azt a különös gunyos vonást, mely mindig sajátja volt.

Egyszerre azonban Crappado báró észrevette, hogy néhány ütést viszonzatlanul hagy s hozzá közeledvén, zubbonyát valamivel lejjebb a hónaalatt vértől festve látta.

— Meg vagy sebesitve! — kiáltott fel meghatottan a báró.

— Semmi, — felelé a gróf s folytatá a harczot.

igénybe vett és hogy a magyar kormány a Magyarországra eső részt már fedezte. Ebből nyilvánvaló továbbá, hogy a hadügyi kiadások távolról sem rugnak olyan nagy összegekre, a mint az a sajtóban hangoztatva volt. Következtethető ebből az is, hogy a kormány abban a helyzetben lesz, hogy a tényleg szükséges kiadásokat néhány hónapig még a már jóváhagyott hitelekből fedezheti.

A gyalogsági főfelügyelői állás. Az „Armee Verordnungsblatt" közli azon határozmányokat, melyek az ujonnan létesitett gyalogsági főfelügyelői állásra nézve kötelezők és azzal együtt járnak. A gyalogsági főfelügyelő tartozik megvizsgálni az összes gyalog- és vadászcsapatokat, a közös hadsereg lövésziskoláit és a gyalogsági tiszti iskolákat. A gyalogsági főfelügyelő segédközege a hadügyminiszternek, az ő utasításai szerint tartozik eljárni olyan kérdéseknél, melyek az emlitett csapattestek szervezetére, szabályzataira, lövészeti ügyeire, fegyverzetére, felszerelésére, elszállásolására, továbbá szellemére és fegyelmére vonatkoznak, a hadügyminiszter a főfelügyelő hozzájárulását kikéri.

VÁROSI KÖZÜGYEK.

— Az áprilisi közgyülés. —

— április 11.

I.

Nagyon élénk hangulat uralkodott a mai közgyülésen.

Régen gyültek össze a városatyák oly tekintélyes számban egy közgyülésre mint a maira.

A közgyülés legfontosabb tárgya a vizvezeték és csatornázás ügye volt, mielőtt azonban erre került volna a sor, a napirend 24 tárgyán kellett tulesni.

Hogy a végén kezdjük, mindjárt elmondhatjuk, hogy a vizvezetéki bizottság általunk részletesen ismertetett javaslatát 46 szavazattal 41 ellenében, tehát 5 szótöbbséggel elfogadták. E szerint kimondotta a közgyülés, hogy a vizvezeték és csatornázás létesitését kivánja, szabályrendeletet alkot arra nézve, hogy a város lakossága azon a területen, hol a vizvezeték létesitése terveztetik, köteles lesz azt annak idején, ha a közhasználatnak átadatik igénybe venni, továbbá a vizvezetéki tervre pályázatot hirdet 3000 frt első és 2000 frt második dijjal.

Az ülés lefolyásáról részletes tudositásunk következő:

Fábián László főispán elnöklete alatt jelen voltak: Salacz Gyula, polgármester, Institóris Kálmán főjegyző, Parecz István és Sarlott Domokos tanácsnokok, Urbányi János főkapitány, Varjassy Lajos aljegyző, Adler Lipót, Árkay Kálmán, Avarffy Ferencz, Avarffy Géza, Bonts Döme, Barkó Ferencz Bing Ede, Boros Béni, Boros Vida, Barabás Béla, Dogaru György, Domonkos Lajos, Eckstein György Francz Károly, Fényes Dezső, Greiner Károly, Gyulay István, Hász Sándor, Háy Jónás, Kneffel Károly, Kiss István, Kerner Péter, Kuncz Elek, Kunczl János, Lusztig Armin, Mátyók Pál, Millig Mátyás, Mossóczy Gábor, Müller Károly, Mülek Lajos, Mittler Izidor, Neumann Dániel, Neumann Károly, Nagy Kálmán, Nikolics Péter, Neuman Ede, Prodánovics Döme, Pollák Károly, Pozsgay Lajos, Péterffy Antal, Pekár Károly, Réthy Lipót, Ring Lajos, Rozsnyay Mátyás, Rosenberg Sándor, Rajkay József, Robitsek Ágost, Radován György, Steiner Jakab, Spitzer Ignácz, Scholcz Gyula, Szalay Antal, Szontagh Gyula, Szelle József, Steinhardt Mór, Schwarcz Simon, Simay István, Stoll Károly, Schuszter Illés, Schór Albert, Tarjányi Vilmos, Tenner Armin, Varjassy József, Vizer Péter, Wallfisch Armin, Weisz Dávid, Virágh Lajos, Daniel Kálmán, Kilényi János és Schöpkesz Ede.

Fábián László elnök megnyitván az ülést, a napirend előtt megemlékszik Kövér Gábor törvényhatóságunk és a városi közélet kimagasló alakjának elhunytáról. Inditványára vesztesége feletti fájdalmának a közgyülés jegyzőkönyvileg ad kifejezést s erről a boldogult családját jegyzőkönyvi kivonatban értesitendi.

A napirendre térvén a polgármester havi jelentése, melyet lapunk egész terjedelmében közölt, tudomásul vétetett.

A márczius havi árvizek tárgyában beterjesztett polgármesteri jelentés, melyből felemlitjük, hogy a városnak az árvizvédelem 2721 frt 61 kr költséget okozott, nem számitva a raktáron volt anyagokat, tudomásul vétetvén, a tanács javaslatára elhatároztatott a töltéseknek alapos vizsgálat alá vétele s a szükséghez képest kijavitása illetőleg kiépitése. Virágh Lajos főmérnök inditványára Aradmegye törvényhatósága felkéretik, hogy a megye területén elvonuló védtöltések jó karban tartása iránt hasonlókép intézkedjék.

Az ó- és uj tüzoltókarnak, az aradi és csanádi vasutak igazgatóságának, a katonai parancsnokságnak és több magánmérnöknek az árviz alkalmával tanusitott buzgó szolgálataiért a tanács előterjesztése folytán köszönet szavaztatott. Rozsnyay Mátyás inditványára pedig az árvizbizottságnak és különösen annak elnökének az árvizveszély alkalmával tanusitott gyors és sikeres működéséért hasonlókép elismerését és köszönetét nyilvánitotta a törvényhatóság.

A köz- és árvapénztár megvizsgálására vonatkozó jegyzőkönyv, mely szerint a pénztárak teljesen rendben találtattak, tudomásul vétetett.

Schrodt György és társai aradvárosi tanitók és tanitónők azon kérvényére, hogy ők is a városi tiszti nyugdijintézetbe vétessenek fel. Boros Vida, Arkay Kálmán és Varjassy József felszólalása után határoztatott, hogy a város felveszi őket a városi nyugdijintézetbe, azon feltétel alatt, hogy ha a vallás- és közoktatásügyi miniszterium az altaluk az országos tanitói nyugdijalapba már befizetett 1106 frt 05 krt tőkét és kamatait a város közönségének visszafizeti, tovább azon kikötéssel, hogy a mulasztott befizetéseket azon tanitók, kik még 1884. előtt választattak meg három év, kik 1884. után választattak meg, egy év lefolyása alatt a kamatokkal együtt a városi tiszti nyugdijalapba befizetik. Kimondatott továbbá, hogy a hátralék befizetése előtt netán bekövetkező haláleset a nyugdijigénytől nem zárja el az illetőt, hanem az esetleges hátralék a nyugdijból fogna levonásba hozatni.

Zemplényi Sándor kávés és Démusz Lajos vendéglős az iránt folyamodtak a tanácshoz, hogy a városi bérház két kioszkja előtt kiaszfaltozott területet a közlekedéstől elzárhassák. A tanács a kérelemnek megadását javasolta olyanformán, hogy május elejétől október végéig, mikor a szabadban elhelyezett asztaloknál szolgálják ki a közönséget, ez a terület a közlekedés elől elzárható legyen, mert ez által a bérlők jövedelme emelkedvén, emelkedik a bértárgy értéke s igy magasabb bérösszeget lehet majd kapni a vendéglő és kávéházért. E javaslat a közgyülésen élénk ellenzésre talált s a kérdés csakis szavazás utján volt eldönthető. Az elzárás mellett szavaztak 39-en, ellene 48-an, minélfogva a kérelem elutasittatott.

Kövesdi Ignácz kérvényére a tanács javasolta, hogy a Haszlinger-utczai városi törzsvagyont képező üres telekből udvarának megnagyobbitására 8.6 méter engedtessék át neki, négyszögöle 2 frt 50 kr vételi árban ugy, hogy a tehermentesitésről és átirásról vevő legyen köteles gondoskodni saját költségén. Ezzel szemben Neuman Dániel az eladási árat négyszögölenként 5 frtban kivánta megállapitani. Városi vagyon elidegenitéséről lévén szó, a törvény értelmében névszerinti szavazással volt a kérdés elintézendő. A tanács javaslata mellett 60 an, Neuman inditványára 28-an szavazván, a kérdésben forgó telekrész négyszögölenként 2 frt 50 krban a tanács által előirt feltételek mellett átengedtetik.

Szatmárnémeti sz. kir. város átiratára az ottani árvizkárosultak segélyezésére 100 frt a rendkivüli alap terhére utalványoztatott.

A tiszti ügyészségnek Kneffel Károlylyal vasanyagok szállitására Hack és Vollág czéggel a nagykőruti leányiskola ácsmunkáira, Bibel Jánossal ugyanazon iskola kőfaragó munkái, Nyilas Józseffel könykötő munkákra, Gásza Károlynéval lakatos munkákra, végül Inkei Emil és Seidner Bernáttal falerakodó helybérlet átruházása iránt kötött szerződések jóváhagyattak.

A belügyminisztereiumnak a javadalmi dijszabályzat tárgyában kelt intézvényére felirat intéztetni határoztatott oly értelemben, hogy közöltetni fog a miniszteriummal, hogy régi gyakorlat szerint a vásár Aradon csütörtöktől csütörtökig tart s hogy e 8 nap letelte előtt uj helypénz fizetésére a vásárosok nem kötelezvék, továbbá ezzel kapcsolatosan felkéretik a miniszter, hogy engedélyezze, mikép ne kelljen a dijszabályzatot minden három évben jóváhagyás végett felterjeszteni.

A gazdasági szék jelentése a Ferdinánd utcza és a Ferencztér csatornázásával és folyókáiknak kikövezésével kapcsolatban levő munkák elvállalása iránt, — a kurticsi és tornyai utra szükséges kavics kihordása és a szél utczától a városházig terjedő védtöltésnek kaszálóul való bérbeadása iránt tartott árverés eredménye tudomásul véettett, illetve jóváhagyatot.

Az 1887. évi zárszámadásokra vonatkozó tanácsi jelentés tudomásul vétetvén, a zárszámadások helyeseknek találtatván, elfogadtattak és jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz felterjesztetni rendeltettek.

A pénzügyi bizottság által bemutatott és Boros Vida által javaslatba hozott zárszámadási minta elfogadtatott s a jövőben e szerint fognak a számadások elkészittetni.

Dréher Antal által a Forray-utczában épitett jégverem adómentesitése iránt benyujtott kérvénye megtagadtatott.

Ezután került napirendre a

vizvezeték és csatornázás kérdése.

Parecz István tanácsnok terjesztette elő és alapos tanulmányozást eláruló módon alaposan ismertette a vizvezetéki bizottságnak általunk annak idején teljesen ismertetett javaslatát. A bizottság szabályrendelet alkotását ajánlja, melyben kimondassék, hogy az esetben, ha a vizvezeték létesittetik és a közhasználatnak átadatik a városnak azon lakossága, mely azon a területen lakik, hol a vizvezeték terveztetik — köteles a vizvezetéket igénybe venni. Meghatároztatik azonban e szabályrendeletben, hogy a vizvezeték nagyobb megterheltetésével nem járhat a lakosságra, mint hektoliterenként az elfogyasztandó viz után magán czélra fizetendő 1 és fél kr, közczélra 1 kr: az ürülék elvezetésért pedig fejenként és évenként legfeljebb 2 frt.

Ezzel kapcsolatosan pedig a vizvezeték és csatornázási mü tervére pályázat irandó ki. Az első pályamü 3000 frt, a második 2000 frt jutalomban részesül. Ha az első pályadijat nyerő a létesitést is elvállalja, akkor az első dij a második és a második dij a harmadik tervnek adatik ki.

A tanács egészben hozzájárul a bizottság javaslatához, csak azon észrevételt teszi, hogy most még ne állapittassék meg végleg a terület.

Salacz Gyula polgármester szólt legelőször a tárgyhoz. Három évi tanulmányozás és munkalkodás eredménye — ugymond — e jól megfontolt és alaposan megtárgyalt javaslat. A bizottság, mely a vizvezeték létesitése ügyében ki volt küldve a vizvezetékkel kapcsolatosan a csatornázási ügyével is kellett, hogy foglalkozzék, mert e két dolog szorosan összefügg egymással. Amilyen szükséges Arad város egészségügyére, fejlődésére a jó ivóviz, éppen oly életszükséglet, vagy még égetőbb szükég a csatornázás. Fontos e kérdés következményeibon és pénzügyi tekintetben. A város fejlődésére, hogy feltétlenül szükséges az mindenki által elismertetik. A pénzügyi oldala két irányban veendő szemle alá. A városnak, mint erkölcsi testületnek semmi megterheltetésével sem jár annak létesitése, mert akad vállalkozó, a ki a saját költségén elkésziti azt. A város lakóinak, különösen a háztulajdonosoknak mindenesetre jelentékeny megterheltetésével fog az járni, de ezen költségért megfelelő ellenszolgálatokat kapnak. A háztulajdonosok befektetéseit kárpótolni fogják a vizvezeték bevezetése után felemelkedő házbérek. Rendkivüli előnyöket és kényelmet fog az nyujtani, mit nem szükséges bővebben részletezni.

Különben is a város most még semmiféle terhet nem vállal, a szabályrendelet és a pályázati feltételek ha elkészülnek, jóváhagyás végett be fognak mutattatni a közgyülésnek, akkor még mindig joga lesz azokat el vagy el nem fogadni. Ha ezen előmunkálatok megtétetnek, később bármikor folytatni lehet majd ez alapon a munkálatokat.

Avarffy Ferencz azon hiszemben van, hogy nem lehet nálunk a Marosból jó ivóvizet kapni. Szerinti a lakosság nem birja meg a vizvezetékkel járó megterheltetést. Az ügyet a napi rendről levétetni javasolja.

Árkay Kálmán elfogadja a bizottság és a tanács javaslatát, csak azt kéri, hogy ha elkészül, a szabályrendelet és a pályázati feltételek javaslata kinyomattassék és tanulmányozhatás végett a törvényhatósági bizottság tagjai közt szétosztassék.

Rozsnyay Mátyás: Hogy városunk felvirágzására a vizvezetékfeltétlenül szükséges az kétségbe nem vonható tény. A vizvezeték létesitését mindnyájan szeretnők. Avarfyval szemben megjegyzi, hogy meg van róla győződve, mikép a Maros mellett ásandó kutakban határozottan jó vizet kaphatunk. A budapesti vizvezeték rosszaságára Avarffy által felhozottakra megjegyzi hogy a mikor azt készitették, még nagyon primitiv volt a vizvezetési technika s akkor Budapestnek mindössze 120 ezer lakosa volt és a vizvezeték nem volt a mostani lakosság arányához tervezve. Ezután alapos számadatokkal kimutatta, hogy a vizvezeték létesitése a lakosságot nem fogja nagy teherrel sujtani. Hozzájárul a tanács javaslatához s ajánlja annak elfogadását.

Boros Béni ajánlja a nyilvános pályázat kiirását, mert a bizottság egy czéggel folytatott tárgyalásai során meggyőződött arról, hogy ez a leghelyesebb mód. A mikor százezerekről van szó, 5000 frtot a pályamüvekből nem lehet sokalni. Arad városnak rosz fekvésénél és gyér lakosságánál fogva nagyobb áldozatot kell hozni, mint más városoknak, azért ajánlja e szabályrendelet alkotását.

Müller Károly az ügyet napirendről levétetni és a bizottságnak visszaadatni kivánja, hogy a részletekre terjedő jelentést tegyen.

Szóltak még ezután még egyszer Avarffy Ferencz, Steiner Jakab és Heeger Ernő.

A vita berekesztése után elnöklő Fábián főispán a tanács és bizottság javaslatát Müller inditványával szemben szavazásra bocsájtván, a bizottság javaslata elfogadása mellett szavaztak 46-an, Müller inditványa mellett 41-en, igy 5 szótöbbséggel élénk éljenzés mellett a javaslat elfogadtatott.

Ezután az ülés két kisebb jelentőségü ügy elintézése után esti 7 és fél órakor véget ért.

Külföld.

Bismarck lemondásához.

Az ujabb jelentések közt, — melyek a német kanczellár-válsággal foglalkoznak, — az angol lapokéi érdekesek. A londoni lapok Battenberg herczeg egybekelési tervét megbeszélve, nagyobbára azt hangoztatják, hogy Frigyes császárnak teljesen jogában áll a családi ügyet saját belátása szerint intézni el és a birodalmi kanczellár organumainak ama figyelmeztetését, hogy Oroszország érzékenységére tekintettel kell lenni, indokolatlannak mondják. A „Standard" azonban pro és kontra mérlegeli az ügyet és igy szól:

„Bismarck herczegnek kinos kötelességet kellett teljesitenie, szembeszállva az eljegyzéssel. A czár, — mint individuumot véve tekintetbe — a kanczellár véleménye szerint a főfontosságu tényező. A czárt lehetőleg jó hangulatban kell tartani és tekintettel gyanakvó természetére, mellőzni mindent, a mi legkevésbbé is indokul szolgálhatna, hogy attól tartson, mintha Bismarck herczeg hütelen lehetne adott biztositásaihoz ez képezi a varzini államművészet czélját.

Ha van szenvedély, mely uralkodik a czáron, ugy bizonyára ilyen a gyülölség unokatestvére iránt. Haragja ujra kitörne, ha a német császár vejévé lenne. Bismarck herczeg jól tudja, hogy Sándor herczeg soha sem veszitheti el azt a prestige-ét, melyet bolgár fejedelemsége korában, bátorsága által, kivivott magának. A herczeg kinyilatkoztathatja, hogy többé, semmi körülmény között sem fog a bolgár trónra aspirálni. Ha azonban a herczeg órája üt, a mikor a bolgárokra nézve a lét s nem lét kérdése fog koczkán forogni, a bolgárok a slivniczai győzőt hivni fogják és a herczeg nem lesz képes hivó szózatuknak, esedezésüknek ellentállani. Egy szóval Bismarck herczeg azt hiszi, a mig a bolgár kérdés megoldva nincs, nem helyeselhet semmiféle oly lépést, mely csorbithatná közvetitői és választott birói tekintélyét ama két hatalom között, a melyek minden perczben sikra szállhatnak egymás ellen. Kétséges azonban, vajjon nem becsülte-e tul a kanczellár indokolásának jelentőségét. Ha például a német császár ünnepélyes igérete a czárt nem elégitené ki, akkor nagyon gyenge lábon áll az a remény, hogy a czárt jó hangulatban fogja tarthatni. Bismarck herczeg visszavonulása kétségtelenül nagy csapást mérne Németországra. Egynémely német lap, mely különben politikája minden fordulatánál eddig hiven követte a kanczellárt, most azt véli ugyan, hogy a csapás elviselhető, ha annak meg kell történnie. Mi nem táplálunk ilyen sangrinikus reményeket A mi nézetünk szerint Bismarck herczeg visszalépése valószinüleg az európai háboru kitörésére adná meg a jelt.

A Bismarck-krizisre és a Battenberg-féle házassági tervre vonatkozólag még a következőket közlik: A házassági terv tárgyában már korábban megtudakolták a czár nézetét, s a kanczellár erélyes ellenzésére, hir szerint, éppen a tudakozódások kedvezőtlen eredményeadottokot. E bizalmas tanácskozásokat, a valesi herczegné, a czárnő nővére, vezette. Ezeknek befejezte után határozták el, hogy eklatáns bizonyitékát adják annak, hogy Battenberg herczeg politikai szempontból nem veszélyes egyéniség, a mennyiben ettől az által akarják elvonni, hogy hadtest-parancsnokságot biznak rá. — Bizonyosnak látszik, hogy a házassági tervről nem mondottak le. A kérdés már sokkal jobban megérett, semhogy a szereplő személyek oly könnyen elejtetnének. Battenberg herczeg birja a császárné szavát. A császár kijelenté, hogy nem sárkózhatik el a kanczellár politikai ellenvetéseitől, de elvárja Bismarck eszélyességétől és odaadó ragaszkodásától, hogy elfogadható kompromisszumot ajánl. Arról is beszélnek, hogy a császár egy hivatalos nyilatkozatot akar kibocsájtani, melyben ünnepélyesen kijelenti, hogy a kanczellár külügyi politikájával teljesen egyetért. Bismarck nem viseltetik ugyan feltételenül visszautasitólag minden közvetitéssel szemben, de sajnálattal veszik észre, hogy a kompromissum létesitésére czélzó törekvései élénkebbek lehetnének. A kanczellár egyelőre nem utazik Varzinba. Az angol királynő hir szerint a jövő héten érkezik Berlinbe.

Orosz panasz Vilmos német trónörökös ellen. Nemrég egyik orosz lap Berlinből azt a hirt közölte, hogy a Kalugaezred küldöttségét, mely tudvalevőleg Vilmos császárnak, mint amaz ezred tulajdonosának temetésére jött Berlinbe, — Frigyes császár ugyan a legkegyesebben fogadta, de Vilmos trónörökös maga elé sem bocsáttatta a bemutatásra jelentkező küldöttséget. Ugyanezt állitja, a „Moszkovskija Vjedemosti" berlini levelezője is. Frigyes császár — ugymond az emlitett levelező — még azt a parancsot is adta, hogy a mausoleumot, melyet a közönség előtt elzártak, az orosz tisztek előtt ki kell nyitni és a küldöttséget udvari marsallja által kisértette el a mauzoleumba. Ellenben Vilmos trónörökös a sajnálkozás egyetlen udvarias szavanélkül azt üzente, hogy elfoglaltsága miatt nem fogadhatja a küldöttséget. Az emlitett moszkvai lap azt, hogy a német trónörökös nem akarta elfogadni a küldöttséget, annál inkább jellemzőnek tartja, mert a trónörökös ismételten időt tudott magának szakitani, hogy az osztrák-magyar monarchiából jött katonai küldöttséggel foglalkozzék.

Legujabb posta.

— **A német kanczellár-krizishez.** Legujabb berlini tudósitások szerint, ottani diplomacziai körökben, — a nélkül azonban hogy valódiságáért felelősséget vállalnának, — az a hir van elterjedve, hogy III. Sándor czár, annak idején levelet intézett I Vilmos császárhoz, s ebben Battenberg Sándor herczeg tervbe vett házasságát oly viszonynak jelezte, mely kevésbbé barátságos érzelem jelül volna tekinthető. — E tudósitások szerint, a válság különben 11-éig nem lépett ujabb stádiumba. A kanczellár az nap délutánra meghivást kapott a császárhoz. Az uralkodó a charlottenburgi kastélyban hosszasan tanácskozott a herczeggel, de még nem lehet tudni, hogy a kihallgatásnak a válságra vonatkozólag minő jelentősége van. Viktoria angol királynő berlini utja aprilis végéig elhalasztatott.

Hogy az eljegyzési tervet nem ejtették el, abból is kiviláglik, hogy a charlottenburgi kastélyban már szobákat is rendeztetett be a császárné Battenberg Sándor számára; nevezetesen Frigyes Vilmos és Lujza királyné szobáit, a melyek eddig valtozatlanok voltak, de most a butorzatokat átvitték a Hohenzollern-muzeumba. Némely hirek szerint Bismarck nemelleniza határozottan azt, hogy bizonyos közvetitő módot találjanak a megoldásra.

— **Orosz izgatás Romániában.** A „W Allg. Ztg." jelentése: Az Urziczeni melletti népzendülés aggasztó jelleget öltött; Borcanest, Cosaren, Manazia, Alexen, Armarest, Garbov. Barbulert és Cotoka helységek szintén fellázadtak; fenyegették a földbirtokosokat és bérlőket, földet kértek a községi hatóságoktól. A kiküldött katonaság kevés volt; segélyt kellett kérni. Hogy ebben is az oroszok keze működik, azon sem a kormány, sem Bratiano volt miniszterelnök nem kételkedik, a ki jól ismeri Hitrovo orosz követ cselszövényeit.

Az

„ARADI KÖZLÖNY"

(Megjelen minden nap.)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt	— kr
Fél évre	6 „	— „
Negyed évre	3 „	— „
Egy hóra	1 „	— „

Vidékre szétküldve:

Egyévre	14 frt	— kr
Fél évre	7 „	— „
Negyed évre	3 „	50 „
Egy hóra	1 „	20 „

Vidéki t. előfizetőinket kérjük, hogy az előfizetési dijakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap pontos expedicióját fennakadás nélkül teljesithessük.

Az „Aradi Közlöny"
kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Április 12. Csütörtök. Rom. kath. naptár: Gyula hv. Prot. naptár: Gyula. Görög-orosz naptár: (márczius 31.) Napcs. Nap kél 5 óra 18 perczkor, nyugszik 6 óra 45 perczkor.

Április 13. Értekezlet az állandó vizlevezetés módozatainak megállapitása ügyében d. u. 4 órakor (Városháza, földszinti kisterem.)

Április 19. Esküdtszéki tárgyalás a Jakobovics Mór elleni sajtóperben d. e. 9 órakor a törvényszéknél.

— Azonban, ha ön egy pillanatra pihenni óhajtana . . . . ellenveté György.

— Semmi esetre, gróf ur! Ne figyeljen ily csekély karczolásra, folytassuk! Kérem.

— On kivánja?

— Figyelem uram és födje magát!

Az ellenfelek ujra hozzá láttak.

A folytatás azonban nem tartott hosszan, mert alig hogy a két vas összettközött váratlan esemény szakitá félbe másodszor is a párbajt.

Az egyik uton, mely a tisztásba vezetett két asszonyt láttak a harcz szinhelyére sietni és pedig a legrendetlenebb állapotban. Mindkét ellenfél egyszerre kiáltott fel a meglepetéstől, éppen ugy a báró is.

A két asszony Katalin és Mitha volt, Mi történt közöttük mióta elhagytuk őket? Nehéz volna megmondani. Nagyon izgatottnak látszottak lenni, mindkettő arczát halott halványság boritotta el, hajuk rendetlenül hullott alá vállaikon. Mihelyt a két vivót észrevették, még inkább siettették lépteiket s Katalin teljes öufeledéssel rohant György felé.

— György! — szólt a felindulástól elfojtott hangon és magával vonva őt pár lépésnyire, — György! — beszélnem kell önnel!

— Térjen magához, Katalin, — felelé György, a fiatal asszony kezeit megfogva, — ön nagyon fel van indulva, és egészen sápadt.

— Mindegy . . . . viszonzá Katalin, jól tudja, hogy nem rólam van itt szó. Csak az imént figyelmeztettek arról, hogy meg fog verekedni Kervenny gróffal és ide siettem . . . On, most másodszor méri összze kerdját a grófnéval . . . György! nem akarom, hogy e párbaj megtörténjék.

— On nem akarja? . . .

— Nem! György, e harcz egy képtelenség . . . bármi is legyen az eredménye, jól tudja, hogy nekem csak fájdalmat vagy örök lelkifurdalást okozna, ugy hát legyen nagylelkü, ne utasitson vissza, mikor könyörögni jövök önhöz . . . Elmult szerelmünk nevében, a barátság nevében, mely tulélt minden megpróbáltatást, kérem önt, György, hagyja abba e harczot.

— Ön a gróf napjait akarja megóvni, megyzé meg keserüséggel György.

Barátom miért hallgat ön ellenszenüh rossz tanácsadó, e pillanatban elvakitja önt a gyülölet. Miért beszéljünk a grófról? itt mindnyájunk nyugalmáról van szó . . . és hiszen nem fordulok hiába az ön lovagiasságához.

— A mit ön kiván, az lehetetlen! — felelé Proedic gróf.

— Lehetetlen?! szakitá félbe Katalin, önt azt mondja, hogy lehetetlen? . . . . Hogyan . . . . egy asszony van itt, ki sir és könyörög, és lehetetlen volna lecsillapitani kétségbeesését, midőn csak egy szavába kerül, hogy annak véget vessen? . . . Lássa, György, vagy ön nem ismer engem, vagy elfeledte a multat.

— Eppen a mult emléke adja kezembe a fegyvert.

— Oh! nem ezt a multat idézem én elé, hanem azon boldog időt, mikor ön engem szeretett, hol minden este együtt látott bennünket a Pratmeuri udvar, anyja szeme előtt. Akkor önnek nem volt más akaratja, mint az enyém, minden törekvése, egész boldogsága az volt, ha a legcsekélyebb kivánságomat is teljesitette és elősegitette minden szeszélyem apró óhajait!

— Katalin, ön mindent elkövetett, hogy életem e korszakát megátkozzam.

— Mit mond ön?

— Azt mondom Katalin, ha ön saját maga nem tagadta volna meg kegyetlenül a multat, ha nem takarja be feledéssel, miként halotti szemfedéllel áldott gyermekkori éveinket, ma boldog férje lennék és ma senki sem vitatná el tőlem birását; de későbbi tartózkodása tőlem, megfagyasztotta bennem legjobb érzelmeimet, s ma már nem vagyok képes az ön szerelmében hinni, de még barátságában sem, s életem sokkal több keserüséggel van telve, mintsem el ne fogadnám nagy örömmel a Kervenny által nyujtott alkalmat a bosszura!

On tehát visszautasit?

— Mondtam már Katalin, hogy a mit tőlem kiván, az lehetetlen!

— Nincs könyörülete sem rimánkodásaim, sem könyeim iránt?

— E párbaj feltétlenül szükséges s meg fog történni!

— Oh! ön kegyetlen!

— On akarta igy . . .

Katalin két kezébe szoritá homlokát. de volt még elég ereje, hogy a szemeibe tóduló könyeket visszafojtsa.

(Folyt. köv.)

Április 30. Aradmegye köztörvényhatósági bizottságának tavaszi évnegyedes közgyülése délelőtt 9 órakor.

— „A Kölcsey könyvtár" kedden és szombaton délután 3—4 és pénteken délelőtt 11—12 óra közt használható.

HIREK.

Arad és vidéke.

— **Henneberg altábornagy** a honvédlovasság főfelügyelője tegnap este Temesvárról Aradra érkezett.

— **Hid Arad és Uj-Arad közt.** Az aradi ipartestület elöljáróságának kedden délután tartott ülésén ifj. Kristyóry János inditványára elhatároztatott, hogy az Arad és Ujarad közötti Maros-hid létesitésének ügyét ujból felkarolja az elöljáróság s e tárgyban feliratot intéz a kormányhoz és törvényhatósághoz és hasonszellemü eljárás iránt átir a kereskedelmi kamarához és Lloyd társulathoz.

— **Zenekedvelők közgyülése.** Az aradi zenekedvelők egyesületének elnöksége felkért bennünket annak közlésére, hogy a f. hó 8-án határozatképtelenség miatt elhalasztott közgyülése f. hó 15-én délelőtt 10 órakor tartatik meg a zenede helyiségeiben. A napirendbe folytatólag felvétetett az alapszabályok 10. § ának módositása.

— **Eljegyzés.** Szentpétery Leonie kisasszonyt, Szentpétery Antal, az első aradi takarékpénztár régi, derék tisztviselőjének szellemdus, bájos leányát eljegyezte Sármezey Dezső honvédhuszárhadnagy. A nagyszámu rokonok és barátok jókivánataihoz a mienket is csatoljuk!

— **A szinügyi bizottság** tegnap délelőtt fél 12 órakor a városház tanácstermében Fábián László főispán elnöklete alatt ülést tartott, melyen jelen voltak Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester, Hász Sándor ügyvéd, Parecz István tanácsnok, Institoris Kálmán városi főjegyző, Varjassy Lajos aljegyző, Urbányi János főkapitány, Szalay Károly ügyvéd, Szontagh Gyula kereskedő. Elnök megnyitván az ülést felolvastatott Krecsányi Ignácz szinigazgató azon kérése, hogy a szinügyi bizottság engedje meg neki, hogy a Pálmay Ilka vendégszereplése alkalmával szinházi helyárakat felemelhesse. A bizottság Krecsányi Ignácz által bemutatott helyárakat engedélyezte és pedig egy földszinti kettős páholy 10 frt lesz, egyes páholy 6 frt, kettős páholy II-ik emeleten 7 frt, egyes páholy 4 frt, elsőrendü támlásszék 1 frt 80 kr. II. rendü támlásszék: 1 frt 50 kr. III. rendü támlásszék 1 frt 20 kr. Első emeleti erkélyülés első sor 1 frt 80 kr, második sor 1 frt 20 kr, harmadik sor 1 frt. Másodemeleti erkélyülés első sor 1 frt, második sor 80 kr, harmadik sor 60 kr. Harmadik emeleti közép erkélyülés első sor 50 kr, harmademeleti oldal és középülés 30 kr, karzat 40 kr. Ezután Salacz Gyula polgármester bemutatta a bizottságnak, Mátray B. Béla a budapesti nemzeti szinház egyik rendezőjének hozzá intézett kérvényét, melyben kéri a szinügyi-bizottságot, hogy a budapesti nemzeti szinház első rendü tagjainak engedtessék meg, hogy juniushóban az aradi szinházban néhány uj darabot a közönségnek bemutathassanak. A szinügyi-bizottság a polgármester jelentését örömmel vette tudomásul és a bizottság a nemzeti szinház tagjainak az aradi szinházat rendelkezésére bocsátja. Tudatja azonban a bizottság Mátrayval, hogy a nyár folyamán a szinház tömeges látogatására Aradon nem igen lehet számitani. Mátray kérvénye szerint a nemzeti szinház következő tagjai jönnének Aradra: Helvey Laura, Csillag Teréz, Tolnayné, Łubinszkyné, Gyenes, Mihályfi, Horváth Zoltán, Abonyi, Tolnai, Sántha, Lubinszky, Latabár és megfelelő segédszemélyzet. Előadásra kitüzték: Fedorah, Párisi, Francillon és Sarah grófnőt. Mindenesetre ritka müélvezetben fog az aradi közönség ez estéken részesülni s mi reméljük, hogy a nyár daczára is 4—5 estére a nemzeti szinház kitünő tagjai telt házat fognak vonzani.

— **Gyászmise.** Kövér Gábor lelki üdveért tegnap délelőtt mutatta be az engesztelő szent mise áldozatot Faix Minorita atya. A gyászoló családon kivül is sokan voltak jelen az elhunyt barátai és tisztelői közül. A mise alatt a koruson Buja Sándor énekelt, s ezzel a kegyelet adóját kivánta leróvni az elhunyt iránt.

— **Schöpkesz Gyula korvettkapitány,** ki aradi származásu, a nem rég hosszabb ideig időzött körünkben, a hivatalos lap értesitése szerint, mint helyi szolgálatra még alkalmas, nyugalomba helyeztetett.

— **Elájult az oltár előtt.** Mezőberényből irják lapunknak f. hó 10-ki kelettel. Nagy ijedtség volt ma az evang. templomban egy esküvő alkalmával. Metykó Mihály nevü szép erőteljes paraszlegény állt az oltár előtt, hogy örök hüséget esküdjék menyasszonyának, egy csinos fiatal tót menyecskének, ki érette első férjétől elvált. Az eskető lelkész a szokásos egyházi szertartások elvégzése után az eskümintát kezdte előmondani a vőlegénynek, ki alig hogy kimondta ezen szót: „esküszöm" hirtelen elájult és az oltár előtt összerogyott. Persze nagy ijedtség lett a násznép között. Az elájult vőlegényt, — ki ugy látszik, nagyon megijedhetett a házas élettől — eszméletlenül szállitották lakására. A babonás nép persze sok mindenféle kombinácziót füz ez esethez. — Kérdés vajjon lesz-e bátorsága a a vőlegénynek még egyszer az oltár elé állni?

— **Az ipartestületi tagsági dijak behjtása** tárgyában az aradi ipartestület f. hó 10-én tartott ülésén elhatározta, hogy lépéseket tesz annak kieszközlése végett, hogy az ipartestületi tagdijak az illető iparosok adókönyvében irassanak elő és a közadókkal együtt szedessenek be, mert máskülönben a tagsági dijak behajtása csaknem lehetetlen. Hasonló módon szedik be már most is Miskolczon és Nagyváradon e dijakat.

— **Elhalasztott vásár.** A butyini tavaszi vásár f. hó 22-ről, minthogy e napon a környéken más vásár lesz, f. hó 29-ikére halasztatott el.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést kaptuk: Gréen Alajosné szül. kővári Fogarassy Karolina és férje Gréen Alajos, gyermekeik Jenő, Nándor, Jolán, Aranka és férje Seyfried Ernő, nemkülömben özv. Schneider Ádamné, szül kővári Fogarassy Amália és gyermekei Anna, Gabriella, Ernő és Sándor, kővári Fogarassy András, Rosa Endre, Jenő és Ilona számos rokon nevében fájdalmas szivvel tudatják felejthetlen nagynénjük, dédnénjük és rokonuk Kővári Fogarassy Erzsébetnek, ápril hó 11-én, reggeli 1 órakor, életének 93-ik évében, hosszas betegség után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei ápril hó 12-én, d. u. 4 órakor fognak Wesselényi-utcza 52. számu házból a „Csutak Károly aradi első temetés-rendező intézete — Entreprise des pompes funèbres" által a helybeli közsirkertben örök nyugalomra tétetni. — Az engesztelő gyász mise-áldozat pedig ugyan e hó 18-án, d. e. 8 órakor fog a helybeli t. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutattatni. Nyugodjék békében. Arad, 1888. ápril 11.

— **Népesedési mozgalom Aradon.** A lefolyt héten született Aradon 26 gyermek, ebből 14 fiu, 12 leány, az arány 34.5. Meghalt 32 egyén, ebből 19 fi-, 13 nőnemü, arány 42 6. Biz ez rosz hét volt.

— **A fönyereményes tolvaj.** Még élénk emlékezetében lehet olvasóinknak a temesvári illetékkiszabási hivatalnál alkalmazott szolga, Szőcs István esete ki azt állitotta, hogy a bazilika sorsjegy 200,000 frtos fönyereményét elnyerte s valamelyik zálogtartó hitelezője csalásának lett áldozatja, ki az elzálogositott részletiv alapján a nyereményt felvette s neki azt kiszolgáltatni nem akarta. Kiderült azonban, hogy Szőcs uram szélhámoskodott s ez uton akart pénzhez és hitelhez jutni. Ezt a Szőcsöt most a temesvári kapitányság elfogatta, mert az a gyanu terheli. hogy fölebbvalója Krausz Vilmos pénzügyi titkár asztalfiókját álkulcscsal felnyitotta s onnan 23 frt pénzt és egyébb értékeket elcsent. Szőcs tagadja ugyan a tettet, de a bizonyitékok sulya alatt bizonyára hamarosan beismerésben lesz, annál inkább mert a házkutatás alkalmával egy csomó álkulcsot találtak nála s arra nem tud felelni, hogy az minek kell egy illetékkiszabáshivatali szolgának?

— **Az aradi zenekedvelők egyletének évi jelentése az 1887-ik évről.** Tisztelt közgyülés! Mult évi jelentésünkben bátorkodtunk a t. közgyülés elé terjeszteni azokat az irányelveket, melyek szerint egyesületünk és az általa fenntartott zenede ujra szervezése, megszilárditása és tovább fejlesztése körül eljárni czélszerünek tartottuk és minthogy a t. közgyülés jelentésünket helyeslőleg tudomásul vette és jóváhagyta, kötelességünknek tartottuk ebben az irányban folytatni tevékenységünket annál is inkább, mert a lefolyt év eredménye minden irányban igazolta a vezérlő elvek helyességét és czélszerüségét és igazolta a t. közgyülés által magáévá tett irányeszmék alaposságát és elfoglalt álláspontját. Alább részletesebben fogunk áttérni egyesületünk müködésére és egy helyt általánosságban kiemeljük csak azt, hogy habár a választmány legfőbb feladatának tekintette az egyesület anyagi viszonyait minél kedvezőbbé tenni, — ez lévén feltétele a müszaki tekintetben elérendő eredményeknek, — mindazonáltal nem tévesztette szem elől azt, hogy a müszaki irányban tett intézkedései kölcsönhatással vannak az anyagi eredményre és ebből az okból, felette nagy sulyt helyezett ebbeli intézkedéseire is; mint azt alább kimutatni bátorkodunk. Ezekután van szerencsénk a választmány müködéséről és a zenede viszonyairól következőket jelenteni a t. közgyülésnek. — Az egyesület folyó ügyei a mult évi közgyülés óta 9 választmányi ülésben nyertek elintézést, melyek alkalmával minden egyes ülésből négy választmányi tag lett megbizva, hogy a zenedében iskolalátogatóként eljárjon az oktatás ellenőrzése végett. Az előterjesztendő részletes pénztári kimutatás szerint 1888. évi január hó 1-ig terjedőleg a pénztári egyenleg álladéka 2728 frt 08 kr. 1887. évi január hó 1-én volt 2022 frt 81 kr, a szaporodás tehát tesz 1888. január 1-ig 705 frt 21 kr. Megjegyezzük, hogy e számok és az álladék növekedése még nem tükröztetik vissza egymagukban véve a jelenlegi állapotot, mert az év eleje óta ugy a hangversenyekből, mint a tagsági dijakból, valamint egyesek és intézetek adományaiból még tetemes jövedelem volt, melyek azonban már csak a jövő évi kimutatás előnyére fognak válni: megjegyezzük továbbá, hogy e szaporodás annál inkább örvendetes, mert a mult év óta az egyesületi zenede tanerői és tanórái szaporittatván, az evvel járó több száz forintnyi többlet-kiadás is fedezetet nyert és a mellett még a fennebbi összeg maradt fenn. Vagyoni részletes kimutatásunk szerint az egyesületi vagyon értéke 6098 frt 08 kr. Megemlitjük, hogy zeneszerzők több izben szerzeményeik adományozásával öregbitik zenemütárunkat. Minthogy az egyesület czéljai leginkább akkor érhetők el, ha minél több tagja van az egyesületnek és minél szélesebb körben keltetik fel az érdeklődés az egyesület iránt, a választmány és egyes tagjai iparkodtak uj tagokat az egyesület érdekkörébe vonni s bátorkodunk a t. Közgyülés tagjaihoz is avval a kérelemmel fordulni, hogy az általuk ismert mübarátok és müpártolók körében tagokat gyüjteni sziveskedjenek; mert a tagok minél nagyobb száma kivánatos a mutatkozó müigények elérhetéséhoz, egyik főtörekvésünk lévén, a zenede kiadásait lehetőleg a tandijak összegétől függetleniteni, hogy minél belterjesebb müködés legyen kifejthető. A mult évi közgyülés óta a tagok száma 45-ről mai napig 82-re emelkedett, mi elég bizonyitékul szolgál arra nézve, hogy egyesületünk és müködése a nagyközönség körében elismeréssel, érdeklődéssel találkozik. E helyt kegyeletesen meg kell emlékeznünk egyesületünk egyik legbuzgóbb választmányi tagjának ifju Klein Mór ur elhunytáról. O tevékeny részt vett egyesületünk ujjászervezésében és ennek megtörténtével a zenede iránt, melynek ő növendéke és egy időben kisegitő tanára is volt, folyton meleg érdeklődéssel viseltetett és egyesületünk hangversenyei rendezésében mint bizottsági tag tevékeny részt vett; közbenjárása folytán pedig zene-mütárunk értékes adományokat nyert. Inditványozzuk, hogy érdemei az egyesület körül jegyzőkönyvileg megörökittessenek. — Az egyesület számadásai a régibb időkről átvizsgáltatván, — a mult évi közgyülés alkalmával jelentettük, hogy az uj választmány által átvett számadások rendbe hozatala végett szükség esetére a t. közgyüléshez fogunk fordulni. Ez alkalommal jelenthetjük, hogy a t. közgyülés határozata ez irányban nélkülözhetővé vált, a mennyiben a függő kérdések legnagyobb részt elintéztettek már és a hátralévők rövid idő alatt elintézést nyerni fognak. A zenede minél magasabb szinvonalraemelése a választmány legéberebb figyelmének tárgyát képezi. A t. közgyülés felhatalmazása alapján a választmány igyekszik a jelenleginél alkalmasb helyiséget szerezni és abban a helyzetben lesz, hogy valószinüleg már az uj tanévben nagyobb megterheltetés nélkül teljesen megfelelő helyiségekben kezdetheti meg az oktatást. Müszaki tekintetben pedig eleget téve a mult évi meghagyásnak, a zongora oktatásra Gunscher Emilia és a gordonka tanszakra Rau György tanárokat sikerült megnyernie, kik a választmány és igazgatóság teljes megelégedésére müködnek és a zenedei oktatás emeléséhez hozzájárulnak. A zenede emelése körül kifejtett munkásságunk elismerésére és méltánylására mutat az a körülmény, hogy a növendékek száma ebben az évben is szaporodott. Ugyanis 1886—1887. tanév I. és II. félévben volt növendék 64, az I-ső és 59 a második félévben mig a folyó 1887—1888. tanév I. és II félévben volt növendék 64 az első, és a második félévben 69. Rendes tanár van 7. Ezek hetenkint (a mult évi 47½ óra ellenében) 67½ órában tanitanak: zongorát 25 órában, hegedüt 22 és fél órában, magánéneket 10 órában, karéneket 5 órában, fuvolát 5 órában, gordonkát 5 órában. Tanitott pedig I. félévben Hendl János igazgató 7, II. félévben 7 növendéket, karéneket I. félévben 24, II. félévben 24, Budits Ádám tanár hegedüt I. félévben 15, II. félévben 12 növendéket, Ubl Ferencz tanár zongorát I. félévben 14, II. félévben 14 növendéket, fuvolát I. félévben —II. félévben 1 növendéket, Schwarcz Antal tanár zongorát I. félévben 14, II. félévben 13 növendéket, Szégal Gabrielle tanárnő magánéneket I. félévben 9. II. félévben 9 növendéket, Gunscher Emilia tanitónő zongorát I. félévben 5, II. félévben 6 növendéket, Rau György tanár negedüt I. félévben — II. félévben 5 növendéket, gordonkát II. félévben 2. Elismerjük, hogy e téren igen sok teendő van hátra, és hogy távol állunk még attól, hogy intézetünk tökéletes avagy csak teljesnek is nevezhető volna. — Igy például a fuvó hangszerek, orgona, a magasb elmélet tanszakai betöltetlenek részint az anyagi eszközök korlátoltsága folytán, részint ezekben kiképzést óhajtó növendékek hiányában, holott egy zenedében ezeknek hiányozniok nem kellene. — De amint évről-évre anyagi eszközeink remélhetőleg szaporodni és törekvésünk, valamint oktatási rendszerünk a közönségnél elismerést és méltánylást találni fognak, hisszük, hogy zenedénket régi hirnevének birtokába juttatni és régi jelentőségére emelhetni fogjuk. Addig is, mig az egyesület tagjaiból egy állandó zene-, férfi- és női kar szervezhető lenne, hogy zene hérósaink örökszépségü szerzeményeiben összelőadások által gyönyörködhessünk, tagjainak szórakoztatása és a müzene ápolása és terjesztése czéljából a választmány kiküldött bizottsága által a mult évi közgyülés óta 4 egyesületi hangversenyt rendeztetett, melyre a tagok két-két ingyenjegyet kaptak. Eltekintve attól, hogy e hangversenyek némi tiszta jövedelmet is hoztak az alaptőkének, örvendetes jelenségnek tekintendő az az érdeklődés, mely a hangversenyek iránt mutatkozott és az a körülmény, hogy minden egyes alkalommal általuk uj tagokat nyertünk. A hangversenyek müsorozatait jelentésünkhöz mellékeljük. A fenebbiekkel beszámoltunk a lefolyt év alatti müködésünkről. Ezek után kérjük a t. Közgyülést, hogy jelentésünket tudomásul venni, a számvizsgáló bizottság jelentése értelmében számadásainkat jóváhagyni, a pénztárosnak a felmentést megadni és a költségvetést megállapitani méltóztassék. Köszönetünket nyilvánitjuk a t. Közgyülés t. tagjainak megjelenésükért és egyesületünket további kegyes pártfogásába ajánlva vagyunk, Aradon, 1888. márczius havában, tisztelettel az aradi zenekedvelők egyesületének választmánya.

— **Tenyész-állat szemlélő bizottság.** Temesvármegye alispánja a tenyész-állatszemlélő bizottság tagjainak az ujaradi járásban (Kriegner Ádám helyére) Paulovics György, a rékásiban (Losonczy helyére) Szabó Kálmán és a buziásiban (Dadányi Jenő és Hoffmann Antal helyére) Lovetto Gusztáv és Hoffmann Károlyt nevezte ki.

— **Az aradi polgári lövészegylet** által ápril hó 8-án tartott rendes dijlövészet eredményéről következő kimutatást kaptuk: A dijat nyerte Domonkos Lajos legjobb 4-es lövéssel.

	Szeg	4	3	2	1
Domonkos Lajos	—	2	6	4	8
Klein Ignácz	—	—	9	17	10
Dobiaschi J.	—	—	3	17	13
Heintz Gábor	—	—	8	9	4
Greiner Károly	—	—	2	2	3
Regényi Kálmán	—	—	1	4	2
Schönwald Samu	—	—	—	2	1

— **Az aradi iparos ifjak** önképző- és betegsegélyző-egylete április hó 12-én este 8 órakor rendes választmányi ülést tart, melyre a tisztelt választmányi tagok kéretnek minél számosabban megjelenni. — Az elnökség.

HAZÁNK és a FŐVÁROS

— **Zichy Géza gróf a német császár udvaránál.** Nagyérdekü felolvasást tartott Zichy Géza gróf vasárnap a Petőfi-társaság felolvasó ülésén. E felolvasásból közöljük a következő részt: Flórenczben hallottam Vilmos császár halálának hirét. Eszembe jutott a kedves, szeretetremeltó öreg ur, ki irányomban is olyan jó és kegyes volt. Feltünt lelki szemem előtt e magas kora daczára is egyenes, férfias alak, szelid szemeivel, erősen kifejlődött fejével, melynek gyér haja hátulról előre fésülve egy fekete szallagocskával volt összekötve. Magas koráról leginkább arczának ránczos volta és csuszó járása tanuskodott. Az öreg császár azonban mégis igen sebesen járt, de nem birván lábait magasra emelni, ugyszólván korcsolyázott a sima padlón. Jobb keze harmadik ujjának végtagja hiányzott, azt még trónörökös korában veszté el, midőn Heidelbergben egy épülő ház állásáról leesett. Fiának, a mostani császárnak ezüst lakadalma alkalmával láttam meg a csonka ujjat, midőn a császár velem együtt egy ajtót nyitott. Az öreg ur még akkortájt bámulatosan élénk volt, maga sietett egyik teremből a másikba s személyesen akart meggyőződni: jól áll-e a zongorám? Olyan hangversenyem sem lesz több az életben! Az egész közönség csak harminczkét fejből állott, de ez mind császár, király, trónörökös és királyi herczeg volt. Akkor játszatott velem a mi szintén jelenlevő koronaörökösünk magyar nótákat és szivem repesett örömében, látva, hogy e hazai hangok mily jól esnek neki. A német császárnét akkor kerekes széken tolták, mig ma az éltes hölgy gyalog jár, férje pedig ama sötét ágyban fekszik, miből csak isten támaszthat fel. Németország özv. császárnéia rendkivül nagyeszü és képzettségü asszony, kerekes székben ülve a német zene fejlődéséről, a a német szépészet uralkodó eszméiről. Lisztről, Wagnerről olyan dolgokat mondott akkor nekem, milyeket csak egy hires tanár szájából vártam volna. A császárné igen halkan beszélt s kezdetben alig értettem, mit mond a Vilmos császár látva zavaromat, kezével intett, hajolnék le nejéhez és én le is hajoltam, ugy hogy fejem alig volt egy arasznyira a bámulatos nagyasszzonytól. A császárnéval ez volt utolsó találkozásom. Vilmos császárt még többször láttam s örökké felejthetlen maradt előttem a mit Wiesbadenben egy udvari ebéd után mondott. Akkor még jó erőben volt, lassan, de jól evett, ivott. Harmadiknak ültem hozzá s láttam, mint ivott egy fél üveg rauenthali fehér bort s néhány pohár pezsgőt. Egész ebéd alatt nagy érdeklődéssel nézte, hogyan vágom fel a husételeket s különösen tetszett neki, midőn félkezemmel az almát és körtét hámoztam. A kávét egy mellékteremben állva ittuk s ekkor hozzám lépett a császár s ezt mondá: „En szeretem a zenét, de nem vagyok szakértő, s higyje el, én önt nem a zongorázása miatt kedveltem meg. Tisztelem és becsülöm önben a férfias erélyt, melylyel egy igen nagy szerencsétlenséget legyőzött, s látva önt, mindig jó reménynyel gondolok az unokámra, a kinek bizony nincsen sokkal többje egy kéznél." A jelenlegi német trónörökösnek ugyanis egyik karja hátra maradt kifejlődésében s tulajdonkép használhatatlan."

Szinház.

— április 11.

— **Pálmay Ilka** e hó végén három estére terjedő vendégjátékra Aradra jön. E hirt bizonyára örömmel fogadja a szinházi közönség, melynek régen nem volt alkalma Aradon az „isteni Ilka" énekében s játékában gyönyörködni. Már a darabok is megvannak állapitva, melyekben fellép. Szinre kerülnek ez alkalommal a „Nebántsvirág", „Napés hold" és „Szép Heléna". A szinügyi bizottság tegnap tartott ülésén Krecsányi igazgató kérelmére engedélyezte, hogy e vendégjáték tartamára a helyárakat felemelje ugy, mint a milyenek azok tavaly Blaháné ittléte alatt voltak.

— **Kiss Pista,** az aradi szinház jövő őszi szezonjára szerződtetett baritonistája, ma este rendkivül zajos sikerrel lépett fel először a „Rip van Winkle" czimszerepében. Kiss Pista mindjárt a belépő dalával meghóditotta a szép számu közönséget; olvadékony s rendkivül kellemesen ható bariton hangja van, melyet valóban müvészileg kezel és a különféle érzelmeket olyan meglepő szépséggel fejezi ki vele, hogy minduntalan az ebben olyan nagy Vidor jut eszünkbe. A Kiss Pista játéka még nem eléggé egyöntetü, de már is öntudatos. A harmadik felvonásban azonban ebben a tekintetben sem hagyott fenn semmi kivánni valót s a nagy kut-dallal valósággal elragadta a közönséget, mely egész este tüntetőleg tapsolta a szép reményekre jogositó fiatal szinészt. — Az előadás maga, kérve-kéri a hallgatást. A Derrick-Van der Bill-Nick triász valóságos ripacs-terczett volt a régihez képest. Zajonghi — ugy látszik, — komikusnak akar felcsapni. Mint tenorista burleszk-rögtönzéseket enged meg a saját horihorgas voltára. Nem vagyunk szokva ilyesmihez.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

— **Jótékonyczélu hangverseny.** Az aradi zenekedvelők egyesülete a zenede alaptőkéjének gyarapitására április hó 15-én, délután 5 órakor tartja meg elmaradt jótékonyczélu hangversenyét a Krispin teremben, a következő müsorozattal: 1. Mendelssohn: Octett; hegedük: Hendl János, Budits Adám, Danes Ferencz és Mandl Vilmos urak, violák: Robitsek Samu és Jánosi Béla urak: gordonkák: Hőszly Jakab és Rau György urak. 2. a) Schubert: Der graue Kopf, b) Brahms: Von ewiger Liebe: Zólyomi Jenő ur, a dalokat zongorán kiséri Hőszly Jakab ur. 3. a) Förster: Ich liebe Dich, b) Gounod: Serenade, Tagányi Hajnalka urhölgy: a dalokat zongorán kiséri Sallai Béla dr. ur. 4. a) Reinhold: Etude. b) Chopin: Mazurka, c) Reinhold: Impromtu, zongorán Sallai Béla dr. ur. 5. Suppé: Sonst nichts. Zólyomi Jenő ur; zongorán kiséri Hőszly Jakab ur. Hangversenyzongora: Bösendorfer. Kezdete 5 órakor pontban. Jegyek kaphatók ifj. Klein Mórféle könyvkereskedésben és a hangverseny estéjén a pénztárnál, hol is az egyesületi tagok két-két ingyenjegyeiket átvehetik. Helyárak: Ülőhely 1 frt, belépti-dij 50 kr.

Szerkesztői üzenet.

— **Makó.** (?) Azon mi is csodálkozunk, hogy a makói kaszinó azt az embert felvette tagjai közé, de még jobban bámulunk azon, hogy t. kollégánk a „Maros" állandóan helyet ad piszkolódásainak. Ugy látszik, hogy Makón még távolról sem tudják, hogy miért lökte ki kebeléből azt az embert az aradi társaság? De, mindezek daczára, nem tehetjük meg önnek és a makói társaságnak azt a szivességet, hogy a leleplezésre másodizben vállalkozzunk. Most Makón van a sor, hogy — a többi városok példáján indulva, — elbánjék azzal az emberrel. Ilyen dolgokban nem lehet helye semmiféle habozásnak.

Közgazdaság.

— Szesz-üzlet. —

(Április 11.)

(B.) Készáru nagyban 25.75, kicsinyben 26.25, hordó nélkül per 100 liter.

— Budapesti gabonatőzsde. —

(Április 11.)

Mérsékelt kinálat, jó vételkedv, a forgalom 25.000 mm. volt, és 2 krajczárral magasabb áron adatott el. Buza tavaszra 7.12—7.14, zab tavaszra 5.12—5.14, zab őszre 5.44—5.46, buza őszre 7.40—7.41, káposzta-repeze 10.37—10.50, kukoricza május—juniusra 6.49—6.50, kukoricza julius—augusztusra 6.47—6.48.

Hivatalos árfolyam.

a budapesti áru- és érték tőzsdén 1888. évi április hó 11-én.

Magyar aranyjáradék 4. sz.	97.75
magyar papirjáradék 5,	85.85
magyar vasuti kölcsön	150.25
magyar keleti vasuti államkötvény 1 kib.	96.—
magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	126.50
magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	109.75
magyar földtehermentési kötvény	104.50
magyar földtehermentési kötv. záradék	104.—
Temes-bánáti földtehermentési kötvény	104.—
Temes-bánáti földterhementési kötv. zár.	104.—
Erdélyi földterhementési kötvény	104.—
Magyar szőlődézsmaváltsági kötvény	99.—
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	128 —
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	124.50
Osztrák járadék papirban	78.50
Osztrák járadék ezüstben	80.50
Osztrák járadék aranyban	110.25
1860-iki osztrák államsorsjegy	132.50
Osztrák-magyar bankrészvény	862.—
Magyar hitelbankrészvény	273.—
Osztrák hitelintézeti részvény	27 70
Cs. és kir. arany	5.94
20 frankos arany (Napoleond'or)	10 01
Német birodalmi márka	62.20
London	126.60
20 markos arany	12.43

IDEGENEK NÉVSORA.

(Április 11.)

Fehérkereszt-szálló. Br. Kubinyi, altábornagy, Szeged. Ürményi N, birtokos, Budapest. Dalári S. Budapest. Fleischer S, Engel, Kolben S, Kellner E, Kálmán Sándor, kereskedők, Budapest Lindenberg ügynök, Bécs. Grüncisen H, kereskedő. Bécs. Reis S, kereskedő, Varthurg.

Tücherer-szálló. Konopi Sándor, birtokos, Konop. Jakabffy Miklós, birtokos, Kupa. Gál Sándor birtokos, Battonya. Köves Sándor, birtokos, Medgyes Kálay István, huszár hadnagy, Mezőhegyes. Szentpétery H. utazó, Bécs.

Náder-szálló. Szilágyi Gyula, birtokos, Kunágota Lukács Gézáné, birtokos, Kaszaper. Reichel N. főhadnagy, Temesvár.

Magyar Szinészet — Aradvárosi szinház

Folyó sz. 187 — 6. kisbérlet 23. sz.

Csütörtök, 1888. április 12-én:

Felhő Klári.

Eredeti népszinmü 3 felvonásban.

Kezdete 7 és fél órakor.

HOLNAP, PÉNTEKEN,

Ujházy Ede urnak, a budapesti nemzeti szinház elsőrendü müvészének első vendégjátékául, bérletfolyamban:

A miniszter előszobájában.

Dramolette 1 felvonásban.

Az aranylakodalom.

Dramolette 1 felvonásban.

Őszi napsugár.

Vigjáték 1 felvonásban.

Felelős szerkesztő:
HINDY ÁRPÁD.

BUDAPESTI TŐZSDE.

Aprilis 10-én.

	Pénz	Áru
M. kir. aranyj. adóment. 4%	97 75	98 10
„ „ papirjáradék adóment. 5%	85 65	86 —
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fc.) 5%	149 75	150 25
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	149 75	150 25
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	96 —	96 75
M. 1873. kel. ár. v. ezb. (els.) adóment. 5%	125 50	126 50
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	109 75	110 50
M. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	123 —	124 —
„ „ „ 50 frt drbja	123 —	124 —
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	124 50	125 50
M. k. földtm. kötvények 5%	104 25	105 25
„ „ „ „ 1867. zárad. 5%	104 —	105 —
M. k. földtm. kötvények temesi 5%	104 —	105 —
„ „ „ „ 1867. zárad. 5%	104 —	105 —
M. k. földtm, kötvények horváth-orsz. 5%	— —	— —
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5%	104 —	105 —
„ „ „ erdélyi jelz. urb. vk. (100 frt 5%	98 50	99 —
Szőllődézsmavált kötv. (100 frt) 5%	99 —	100 —
Pest vár. kölcsöne 1870. évből 6%	107 —	108 —
„ „ „ 1871. évből 6%	107 25	109 —
Budapest főv, 1880. kölcsöne 6%	101 —	101 50
Budapesti bankegyes. részvényt.	97 50	98 —
Magy, ált. hitelbank	274 —	274 50
Magy. jelz. hitel. II. kib. in. elismv.	— —	— —
Magy. lesz. s pénzváltóbank	87 25	87 50

	Pénz	Áru
Magy. orsz. bank részvény-társaság	— —	— —
Osztrák hitelintézet	272 20	272 80
Osztr.-magyar bank	862 —	864 —
I. magyar iparbank	149 —	150 —
Pesti magy. keresk. bank	673 —	675 —
Bécsi bizt. társulat	191 —	192 —
Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	183 —	185 —
Első magy. általános bizt. társ.	2870 —	2880 —
Foncière pesti bizt. társ.	59 50	200 —
Magyar-franczia bizt. társ.	194 —	194 —
Pannonia visszb. társ.	763 —	770 —
Concordia malom	405 —	410 —
Első budapesti malom	880 —	890 —
Erzsébet malom	223 —	225 —
Hengermalom	505 —	510 —
Lujza malom	230 —	235 —
Molnárok és sütők malma	330 —	335 —
Pannonia malom	700 —	710 —
Viktoria malom	108 —	110 —
„Adria“ m. tengeri hajóz. részv. t.	— —	— —
Alföld-fiumei vasut 5%	174 50	175 —
Báttaszék domb.-zákány vasut 5%	— —	— —
Déli vasut 5%	— —	— —
Eszakkeleti vasut 5%	156 —	157 —
Erdélyi vasut 5%	171 50	172 —
Győr-sopron-ebenfurti vasut 5%	— —	— —
Kassa-oderbergi vasut 4%	140 —	141 —
Magyar galiczíai vasut 3%	160 —	161 —
M, ny. v. (sz.-győr-gráczi vasut 5%	160 50	161 50
Osztrák áll. vasut 5%	221 50	222 50
Pécs-barcsi vasut 5%	179 —	180 —
Tiszavidéki vasut 5%	— —	— —
Osztr. dunagőzhajózási társ. 5%	360 —	362 —

	Pénz	Áru
Pesti közuti vaspálya	368 —	370 —
Pesti köznti vasp. élvezet-jegyek	390 —	195 —
Budepesti III. ker, takarakp,	106 —	108 —
Országos központi	452 —	465 —
Pesti hazai első	7326 —	7326 —
Egyesült Budapest fővárosi takp,	450 —	455 —
Magyar ált, takarékp, részvény	85 —	86 —
Alagut	145 —	147 —
Általános waggon köles. társaság	64 —	66 —
„Franklin“-társulat	192 —	194 —
Ganz és társa vasön. és gépgyár	786 —	790 —
Geschwindt-féle szeszgyér	312 —	315 —
Gyapjum, és biz, I. magyar	242 —	245 —
Keresk, épülete	675 —	— —
Könyvnyomda „Athaeneum“	450 —	460 —
„ Pesti	1040 —	1050 —
Köszénb. és téglagy, (Drasche)	239 —	241 —
Nemzetközi waggon-kölcsön-részvénytársaság	54 —	224 — 55 —
Pesti epitö-társaság	— —	— —
Rimamurány-salgótarj, vasutrvtrs,	98 —	99 50
Salgótarjáni kószénb,	166 —	158 —
Schlick-féle vasö. és gépgyár	152 —	154 —
Schlick-féle vasö, és gépgy. II, kib	— —	— —
Serfőzde első magyar	805 —	810 —
Sertéshizlaló	268 —	270 —
Sósknti kőbánya	— —	— —
Spodium- és csontlisztgyár	110 —	123 —
Szálloda-részvénytársasag	100 —	102 —
Tégla- és mészégető ujlaki	149 —	150 —
Török dohányrészvény	— —	— —
Gőztéglagyár kőbányai szelv, nélk,	225 —	227 —
M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv, 4 sz,	103 —	104 —

Záloglevelek.	Pénz	Áru
M. földhitelint. papirérték 5%	101 75	102 25
„ „ „ 4%	100 75	100 —
„ „ „ 4%	94 50	95 —
„ „ arany v. ezüst 5%	131 50	132 50
„ jelzálogbank 5%	102 50	103 —
„ „ 5½%	101 —	101 50
Kisbirt. orsz. földh.-int 5%	101 —	101 75
Osztr.-magyar bank o. é. 5%	101 60	102 —
„ „ „ „ „ 4%	100 —	100 70
„ „ „ „ „ 4%	100 —	100 70
Pesti keresk. bank 6%	102 —	103 —
„ „ „ 5%	101	101 50
„ „ „ 5%	101 —	101 50
Albina tak. és hitelint. 6%	101 —	102 —
Elsőbbségek.		
Budapesti lánczhid 5%	104 —	105 50
Loyd- és tőzsde-épület 6%	99 50	— —
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	— —	— —
Osztrák vörös-kereszt-egylet	17 50	18 —
Pénznemek.		
Cs.-kir. arany (vert)	5 94	5 99
Cs.-kir. arany (kör)	5 84	5 88
Osztrák magyar 8 frtos arany	10 01	10 5
20 frankos arany	10 01	10 5
Osztrák és magyar ezüst	— —	— —
Német. birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	62 20	62 50
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	62 20	62 50
Amsterdam 100 hollandi frtért	105 40	105 50
Páris 100 frankért	50 10	50 25
Svájczi pénzpiacznk 100 frankért	50 —	50 20
London 10 font sterlingért	126 60	127 —

Jegyzői irnok kerestetik.

Egy a jegyzői teendőkben tökéletesen jártas s a magyar és román nyelvet szó- és irásban biró ifju 200 frt évi fizetés és (ágynemű s mosáson kivül) teljes ellátás mellett alolirottnál azonnal alkalmazást nyerhet.

Galsa, (Arad-megye) 1888. áprilsi hó 4-én.

Argyelán Gábor,
körjegyző.

200 6—6

4143|1888.—446

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy Arad szab. kir. város 1887. évre vonotkozó zárszámadása és vagyoni leltára a város cselekvő és vagyoni állásáról készitett számvevői jelentés, az anyagszámadási kivonat, ugy a tanács jelentése az 1886. XXI. t.-cz. 17. §-ának b. pontja értelmében folyó évi márczius hó 27-ik napjától kezdve a tanácsteremben közszemlére kitéve van, szabadságában állván azokat minden adózónak megtekinteni és azokra észrevételeit az idézett törvény alapján a folyó évi április hó 11-ik napján tartandó városi közgyülést megelőzőleg öt nappal a tanácshoz beterjeszteni.

Arad, 1888. márczius 19.

A városi tanács.

3387 kb.

Figyelmeztetès.

Arad város területén eddig érvényben állott bérkocsi dijszabályzat módositása a nagyméltóságu föld, mivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium 5817|IX. sz. kegyes intézményével engedélyeztetvén, az uj dijszabály a tek. városi közgyülés 4901|85. sz. a. kelt határozata értelmében f. é. április hó 1-én életbe is lépett-miről a t. közönség a dijszabály közhirré tétele mellett értesittetik.

Dijszabály az aradi egy- és kétlovas bérkoosik számára 1888. évi márczius hó 14 iki érvénnyel.

Jóváhagyatott a m. kir. fölmivelés-, ipar és keresk. m. kir. Miniszter 1888. évi február 14-én 5517|IX. a. sz. alatt kelt rendeletével.

A bérkocsik használatának megjelölése	két lovas frt	kr.	egy lovas frt	kr.
1. A bel- és külvárosokban a csálai erdőben egész napra reggeli 7 órától esti 9 óráig	6	—	3	50
2. Félnapra	3	50	2	—
3. A belvárosban egy órára	1	—	—	70
4. Minden órán tul további egy félórára	—	50	—	40
5. „ „ „ „ egy negyedórára	—	25	—	1
6. Vasuti indóházhoz v. onnan a városba	1	—	—	50
7. Vasuti indóházhoz és onnan vissza félórai várakozással	1	60	—	80
8. Az indóháztól a városba és onnan az indóházhoz	1	50	1	—
9. A szinházba v. hangversenyre ¼ órai várakozással	—	60	—	40
10. A szinházból vagy hangversenyről éjjeli százalék felemelése nélkül	—	80	—	60
11. A szinházba vagy hangversenyre oda és vissza várakozással	3	—	2	—
12. A temetőbe és vissza ½ órai várakozással	1	20	—	80
13. Temetkezésnél menet és jövet	2	50	1	—
14. Keresztelésnél menet és jövet	1	50	1	—
15. Lakadalomnál menet és jövet 1½ órai várakozással	2	—	1	—
16. A városligetbe		50	—	30
17. Bálbavitel a belvárzsból ¼ órai várakozás	1	—	—	70
18. Bálbavitel a külvárosból vagy a várból ½ órai várakozással	1	50	1	—
19. A várba	—	70	—	50
20. A várba és vissza félórai várakozással	1	20	—	80
21. A csálai erdőbe	1	50	1	—
22. „ „ és vissza ½ órai várakozással	2	—	1	50
23. Pernyáva, Séga, Poltura és Gájba a Gizella térig	1	—	—	70
24. Pernyáva, Séga és Polturába, oda és vissza ½ órai várakozással	1	60	1	—
25. Gájba a Gizella-térig ½ órai várakozással	1	80	1	20
26. „ „ téren tul	2	—	1	—
27. „ „ „ „ ½ órai várakoz.	2	50	1	20
28. Sarkad külvárosba	—	80	—	50
29. „ „ és vissza ½ órai várakoz.	1	20	—	80
30. Zsigmondházára	1	20	—	90
31. „ és vissza ½ órai várakoz.	1	80	1	20
32. Uj-Aradra	1	40	1	—
33. „ és vissza ½ órai várakozással	2	—	1	40
34. Az uj-aradi indóházhoz	2	—	1	40
35. „ „ és vissza ½ órai várakozással	3	—	2	—
36. Mikalakára	1	40	1	—
37. „ és vissza ½ órai várakozással	2	—	1	40

Ezen dijakban a kövezet- és hidvámdijak benn nem foglaltatnak és azokat a vendég vagy megrendelő fizeti.

A kocsis melle a bakra feltett s a kocsiba bevett podgyász viteldijmentes.

A kétfogatu bérkocsis 4 személyt, az egyfogatu 2 személyt köteles, ha kivántatik, kocsijára felvenni. Két gyermek egy személynek számittatik.

Az éjjeli járatoknál a nappali dijak 50%-ával több fizetendő. Az éjjeli járat április hó 23-tól szeptember 28-ig esti 10 órakor kezdődik s reggel 5 órakor végződik. Szeptember 29-től április 23-ig 9 órakor este kezdődik s reggel 6 órakok végződik.

A kocsi-lámpák az utczai lámpák felgyujtásakor s hajnalban az utczai lámpák eloltásáig, ugy nappal nagy köd alkalmával fuvarozáskor, valamint az állomás helyeni tartózkodás és lakásrai hazahajtáskor is mindig felgyujtva tartandók.

Minden kocsiban könnyen hozzáférhető helyen egy árszabály üveg alatt keretben kifüggesztve tartandó és az ezen árszabályban meghatározottnál nagyobb dijakat követelni nem szabad.

Minden kocsis köteles ezen árszabályt elegendő számu nyomtatott példányban magával hordani s abból egy példányt a beszálló vendégnek kivánatára átadni.

A kocsisnak megrendelt kocsijában, illetve kocsijára a kocsivendég engedélye nélkül senkit sem szabad felvenni.

A kocsis köteles a kocsit a szabályszerü dijért bármikor és bárkinek személyválogatás nélkül rendelkezésére bocsájtani.

A közönség felkéretik a bérkocsisok részéről tapasztalt minden szabályeltérést vagy zsarolást a rendőrségnek rögtön bejelenteni.

Arad szab. kir. város közönségének 1887. évi szeptember hó 21-én tartott közgyüléséből kiadta Institoris s. k. főjegyző.

Aradon, 1888. márczius hó 14-én.

Urbányi,
főkapittly.

a ssai sódar, szebeni szalámi, debreczeni oldalos szalona.

Angolna, viza, páczolt-, füstölt- és sóshäringek.

MARX és FEJÉR

fűszer-, csemege-, ásványviz- és magkereskedése

a fehér kutyához

Aradon, templom-utcza 1-ső szám.

Ajánlja a legmegbizhatóbb forrásból hozott idei csiraképes gazdasági és veteménymagvait a következőkből: aranykamentes francia luczerna, magyar és stiriai lóhere, valódi ébendorfi burgundi répa, mohár, akáczfa, bükköny, olasz, franczia és heni perje, valamit vetni való exselsior- és rózsaburgonyáit, dughagymáit, nemkülönben mindennemü kerti főzelék és gyönyörü fajokból összeállitott

virágmagvait.

Lom, Lefort-féle franczia oltó viasz

kisebb-nagyobb dobozban,

dusan felszerelt füszeráruk raktárát

gazdasági czi keit

és alig egy pár nap mulva megérkező idei, friss töltésü, ásvány-, gyógy- és savanyu-vizeit, a legjutányosabb árakon.

Karfiol, füzér és száritott gomba, idei burgonya, főzeléknek.

Különféle bel- és külföldi sajtok.

5912|888.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező halászati jognak a törvényhatósági bizottság 2516|72. 1888. sz. határozatával elrendelt házilag való kezelése aként léptetik életbe, hogy mindazok, kik a halászatnak gyakorlására jogosultságot akarnak nyerni, kötelesek a halászati eszközök különféle nemeihez képest megállapitott dijakat a városi pénztárba előlegesen lefizetni.

Ezen dijak egy évre:

1. egy nagy háló és az ahhoz tartozó hajtó háló után	15 frt	— kr
2. egy kerítő háló után	6 frt	— kr
3. egy kecse háló után	4 frt	— kr
4. egy pók háló után	3 frt	— kr
5. egy horgokkal ellátott fenékzsinór után	10 frt	— kr
6. egy horog után	1 frt	— kr
7. rakászatért	1 frt	— kr

Az ezen dijak lefizetéséről szóló nyugta a jogosuitság igazolványául szolgal; miért is azt minden halászattal foglalkózó egyén halászat közben mindenkor magával hordani és az ellenőrző kozegnek felmutatni köteles.

Aradon, 1888. évi márczius hó 31-én,

A városi tanács.

PHYLLOXERA

irtó és trágyaszer

(szénkéneg)phosphat.

Bejelentetett

63.917 szabadalmi sz. alatt.

Ezen szer által a legkedvezőbb eredmény éretett el; a rovar fertőtlenittetik és a phylloxera megélhetésére teljesen alkalmatlanná teszi. A már megtámadott beteg tőket teljesen uj életre ébreszti és ezen trágyázás által a rovarnak további behatolását lehetetlenné teszi és a termőképességet nagyban fokozza.

Egy töke költsége 1 kr.

Árak csomagolással együtt dijmentes szállitása a budafoki (promontori) hajó vagy vasuti állomáshoz.

10 métermázsa vételénél	6– 8000	tőkére á mm	8	frt.
1 „ „	6– 800	„ „ „	10	frt.
50 kilo „	350– 400	„ „ „	5	frt.

Kérdések és megrendelések a vegyészeti és technikai laboriatoriumhoz **Budafokra** intézendők.

2939—1888.

Hirdetmény.

Hivatkozva a 22592|859. sz. belügyminiszteri rendeletre felhivatik a város lakossága, hogy szarvasmarhái egészségi állapotát figyelemmel kisérje, azok belső megbetegülési eseteit a kapitányi hivatalnál bejelenteni kötelességének tartsa.

Esetleg elhullott marhák a kapitányi hivatalnál azonnal bejelentendők, hogy az elhullás oka állatorvosi boncolás folytán megállapitható legyen.

Azon marhatulajdonos vagy gondozó, ki a marha betegedését vagy elhullását bejelenteni elmulasztja vagy késedelmesen jelenti be, a hivatkozott szabályrendelet értélmében pénzbirsággal, behajthatlanság esetén elzárással büntettetik.

Arad, 1888. márczius hó 20-án.

Urbányi,
főkapitány.

Nyomatja és kiadja az Ungerleider-féle könyvnyomda Aradon.